

Nr 547.

Av herr **Weibull m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 255, angående vissa åtgärder för stödjande av produktionen av mjölk och mejeriprodukter.*

De åtgärder till förmån för den svenska mjölkproduktionen och mejerihanteringen, som Kungl. Maj:t genom proposition nr 255 föreslagit i form av särskilda mjölkavgifter, ha, såvitt framgår av propositionen, icke beaktat risken att stödåtgärdernas effektivitet kan avtrubbas genom en import av den för närvarande tullfria mjölken. Denna risk är måhända icke för tillfället särskilt påfallande men kan dock icke förbises eller underskattas. Självfallet är denna risk lokalt begränsad till vissa provinser i grannländernas omedelbara närhet, men även med denna inskränkning förtjänar faran för stödåtgärdens ineffektivitet att uppmärksammas av riksdagen. Åtgärder till förebyggande av en mjölkimport, som kan vara ägnad att på sina orter oimintetgöra syftet med de ifrågasatta producentavgifterna, torde böra övervägas av riksdagen redan nu i samband med huvudfrågans avgörande, och de böra desto hellre omedelbart prövas och beslutas som den situationen mycket väl och mycket snart kan uppstå under nuvarande synnerligen ovissa och svårberäkneliga konjunktioner, att det kan bli ett stort ekonomiskt intresse för ett smörexporterande land att i händelse av smörexportens ytterligare minskning på annat håll söka avsättning för mjölken. Framför allt om det internationella priset ytterligare nedpressas och mjölkpriset därigenom automatiskt sjunker, kunde fara uppstå att vederbörande lands jordbrukare eller mejerierorganisationer funno det ekonomiskt fördelaktigare att till låt vara låga priser försälja mjölken till Sverige än att inom vederbörande land för ett ännu lägre pris avsätta densamma för smörförädling, allt detta givetvis under förutsättning att de svenska mejerierorganisationerna genom de tilltänkta mjölkavgifterna sättas i stånd att ernå en mera stabiliserad, av världsmarknadspriset ej fullständigt beroende inhemsk prisnivå.

Enligt vår mening fordrar följdriktigheten, att regeringens stödåtgärd för mejerihanteringen så till vida för gränslänen effektivteras, att åtgärder mot dylik införsel av mjölk i landet vidtagas. Tre utvägar synas härvid stå statsmakterna öppna. Den första utgör importens motverkande genom enbart administrativa bestämmelser; vi lämna öppet, huruvida denna väg framstår ändamålsenlig, men vilja i detta samband endast erinra om, att en på sin tid planerad svensk mjölkexport till Köpenhamn lär ha strandat på de danska myndigheternas hygieniskt grundade

kontrollföreskrifter. En andra utväg vore att åsätta mjölk och grädde en tullsats, som motsvarade vad de svenska mjölkproducenterna genomsnittligt kunna komma att få erlägga i sammanlagda riks- och lokalmjölksavgifter samt dessa avgifters verkningar i prisförhöjande riktning. Med all sannolikhet skulle en tullsats å exempelvis 2 öre per kilogram för mjölk samt för grädde i relation därtill utgöra den starkaste garantien för att utländska mjölkexportörer tillfölje de svenska mjölkavgifterna icke favoriserades i konkurrensen på den svenska marknaden eller att det med mjölkavgifterna avsedda syftemålet icke bleve illusoriskt. En tredje utväg, vilken närmast skulle ansluta sig till propositionen, låge däri att det uttryckligen fastslogs i riksdagsbeslutet att importörer av mjölk eller grädde skola vara underkastade samma avgiftsskyldighet som kommer att åvila de svenska producenterna. En sådan allmän föreskrift kunde lämnas i form av ett förtydligande tillägg till regeringsförslaget i anslutning till stadgandena i § 1 av avgiftsförordningen angående skyldigheten för mejerier och mjölkhandlare att inleverera ifrågavarande avgifter. Möjligen har detta varit regeringens avsikt, ehuru importfrågan icke synes beaktad eller omnämnd i propositionen. Även om så verkligen varit fallet, synes dock varje tveksamhet om den rätta innebörden av nämnda stadgande böra undanröjas och en otvetydig föreskrift lämnas om den fulla likställigheten i avgiftshänseende för inhemsk och utländsk mjölkproducent. Måhända skulle det för tillfället, så länge ännu ingen tendens till någon betydande mjölkimport förefinnes, vara tillräckligt med ett dylikt förtydligande för ernåendet av syftet att förhindra att en mjölkimport uppammas, ägnad att förminska effektiviteten hos den ifrågavarande stödaktionen.

I anslutning till vad vi ovan anfört få vi sålunda hemställa,

att riksdagen i samband med propositionen nr 255 med förslag till vissa mjölkavgifter ville antingen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att Kungl. Maj:t måtte i administrativ ordning vidtaga åtgärder mot en sådan import av mjölk och grädde, att det med ifrågavarande avgifter åsyftade stödet åt den inhemska mjölk- och smörhanteringen i gränsprovinserna icke äventyras eller ock i förordningen om mjölkavgifter i sådant syfte införa ett förtydligande eller tillägg av ovan ifrågasatt innehåll.

Stockholm den 28 maj 1932.

Harry Weibull.

Nils Månsson.

Erik W. Ljung.